

*głos
pauzy - tenas + (pauza)*
15.02.18

1

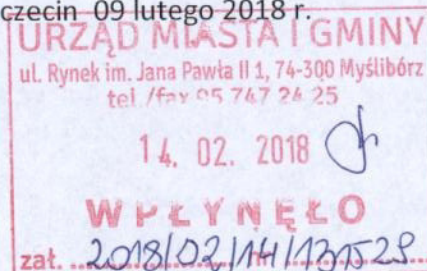
DZ.5130.04.2018.AR

Nr rejestru zabytków A - 1724

Za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

GN
Muszyński

Szczecin - 09 lutego 2018 r.

DECYZJA nr 198/2018

w sprawie wpisania zabytku nieruchomego do rejestru zabytków

Działając na podstawie art. 3 pkt 1, 2, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 8, 9 ust. 1, art. 89 pkt 2 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 z późn. zm.) oraz art. 104 Kpa, w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego z Urzędu

Zachodniopomorski Wojewódzki Konservator Zabytków w Szczecinie

o r z e k a

wpisać do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego
pod numerem rejestru A - 1724

następujący zabytek nieruchomy: kamienica

przy ul. Rynek im. Jana Pawła II nr 2
w mieście: Myślibórz
gm. Myślibórz, pow. Myślibórz

w granicach :

nieruchomości gruntowej oznaczonej
jako działki nr 147/36, część działki nr 146
obręb 0002 miasta Myślibórz, gm. Myślibórz
zgodnie z mapą w skali 1: 500
stanowiąca integralny zał. do niniejszej decyzji

*kamienica położona jest na terenie Starego Miasta wpisanego
do rejestru zabytków pod nr 37 decyzją z dnia 22.04.1955 r.,
KI-V-O/16/55;

(granice wpisu do rejestru zabytków wkreślono
czerwoną linią na zał. mapie w skali 1: 500)

Uzasadnienie:

Postępowanie administracyjne w sprawie wpisania do rejestru zabytków kamienicy położonej w Myśliborzu przy ul. Rynek im. Jana Pawła I nr 2 prowadzone było z Urzędu (wszczęcie postępowania zawiadomieniami z dnia 13.12.2017r., znak DZ.5140.71.2017.IW, z dnia 08.01.2018r., znak DZ.5140.71.4.2017/2018.IW/AR). W dniu 03.01.2018r. przeprowadzono oględziny obiektu z udziałem zainteresowanych stron postępowania. Następnie pismem z 08.01.2018 r., znak DZ.5140.71.8.2017/2018.AR, ZWKZ zawiadomił strony postępowania o zebraniu materiału dowodowego niezbędnego do rozstrzygnięcia w/w sprawy oraz o możliwości zapoznania się z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym oraz wypowiedzenia się, co do całości zgromadzonych w sprawie dokumentów i materiałów przed wydaniem decyzji.

Stosownie do przepisu art. 80 Kpa, organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona. Art. 3 pkt.1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami precyzuje pojęcie zabytku nieruchomego. Stosownie do wskazanego przepisu zabytek to nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, definiowaną w literaturze jako znaczenie określonego przedmiotu, jako dokumentu znaczącego dla weryfikacji prawd historycznych lub upamiętniających konkretne zdarzenia lub osobistości, artystyczną, odwołującą się w istocie do indywidualnego odczuwania piękna i jego odbioru lub naukową, tj. przydatność określonego przedmiotu dla badań naukowych. Wpisem do rejestru zabytków może być objęta nieruchomość spełniająca bez żadnych wątpliwości wymogi wyżej cytowanego przepisu.

Natomiast art. 9 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi, iż do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy. Zgodnie z tak określoną przesłanką materialną, do rejestru wpisany może być tylko zabytek, a więc obiekt odpowiadający cechom wskazanym w jego definicji legalnej. Mając na uwadze, że wpisanie obiektu do rejestru zabytków powoduje ograniczenie prawa własności, taka ingerencja może nastąpić wyłącznie na podstawie ocen jednoznacznych i nie budzących wątpliwości (wyrok WSA w Warszawie z 22 września 2006r., I SA/wa 324/06, niepubl.) ZWKZ w prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym ma obowiązek stwierdzić, czy dany obiekt odpowiada cechom wskazanym w definicji legalnej zabytku nieruchomego. Stanowi to podstawową, a zarazem jedyną przesłankę wpisu, jaka musi być spełniona, aby zabytek został objęty wskazaną formą ochrony.

Podstawowym pojęciem wyznaczającym ramy systemu ochronnego jest „zabytek”, definiowany w w/w art. 3 pkt.1. Dookreślenie przedmiotu ochrony następuje w art. 6 ust.1 pkt.1 przez wskazanie katalogu, który przewiduje, że zabytkiem nieruchomym może być w szczególności: krajobraz kulturowy, układ urbanistyczny, ruralistyczny i zespół budowlany, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobowości lub instytucji. W myśl tego przepisu zabytkiem jest każdy obiekt mający wskazane cechy, niezależnie od istnienia władczego rozstrzygnięcia administracji w tym względzie, ale niektóre jedynie zostają objęte wzmocnionym reżimem ochrony przez wpis do rejestru zabytków.

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie po analizie akt sprawy, oględzinach oraz w oparciu o materiały źródłowe (karta ewidencyjna zabytku

nieruchomego kamienicy przy ul. Rynek im. Jana Pawła II nr 2 w Myśliborzu autorstwa Macieja Gibczyńskiego z 2017r.) ustalił, że kamienica prawdopodobnie wybudowana została po 1785 roku, kiedy to miał miejsce pożar miasta. Po analizie struktury budynku można przyjąć, że powstał on z połączenia dwóch budynków: znajdującego się na narożniku rynku oraz budynku stojącego w zachodniej pierzei obecnej ul. Ratuszowej. W parterze kamienicy w latach 30 - tych mieścił się sklep kolonialny (niem. Kolonialwaren) którego właścicielem był Walter Flos (na elewacji frontowej widoczny fragment szyldu Walter Flos). Wcześniej usytuowany był w tym miejscu sklep z artykułami metalowymi, ceramicznymi, który prowadził Erich Prey. Po II wojnie światowej budynek nadal pełnił funkcję usługowo-mieszkalną. Kamienica nie uległa większym przekształceniom od lat 30-tych XX w. Czas ten należy przyjąć jako moment w historii obiektu, kiedy uzyskał on spójny charakter wynikający z połączenia dwóch kamienic oraz dodania murowanej klatki schodowej od podwórza. Od tego czasu bryła budynku nie uległa zmianie. Największym przekształceniom uległ parter w związku z adaptacją lokali mieszkalnych na funkcję usługową. Pierwotnie sklep mieścił się tylko przy narożniku budynku. W ramach adaptacji na pomieszczenia z usługami, usunięto część ścian oraz wykonano dodatkowe wejścia. W okresie przełomu XIX/XX w. powiększono witryny sklepowe w parterze. Było to działanie typowe dla tego czasu. Pozostałe zmiany to wprowadzenie dodatkowych ścian działowych na wszystkich kondygnacjach, w tym w piwnicy, jednak nie miało to wpływu na zachowanie historycznej substancji. Wartościową częścią budynku jest dobrze zachowana konstrukcja więźby wraz z kompletnie zachowanym żurawiem służącym do transportu towarów na poddasze, które pełniło funkcję magazynową. Obecnie w kamienicy na poziomie parteru nadal funkcjonują usługi, część mieszkalna wyłączona jest z użytkowania. Budynek stanowi własność Gminy Myślibórz.

Kamienica znajduje się przy południowo – zachodnim narożniku prostokątnego rynku, mającego genezę lokacyjną. Elewacja frontowa budynku wchodzi w linię południowo – wschodniej pierzei rynku. Elewacja boczna otwiera się na ul. Ratuszową (do roku 2017 Mariana Buczka a w okresie przedwojennym ulica ta nosiła nazwę Markt Str.) Od strony tylnej kamienicy znajduje się wewnątrz kwartału z luźną zabudową gospodarczą.

Budynek wykonany w konstrukcji mieszanej murowany z cegły, kamienia polnego oraz w konstrukcji ryglowej wypełnionej cegłą lub gliną.

Zbudowany na rzucie litery „L” z dłuższą częścią od strony rynku. Wnętrze na obydwu kondygnacjach w układzie: front - dwutraktowym, w części od strony ul. Ratuszowej - półtraktowym. Główne wejście do kamienicy od strony rynku. Za wejściem umieszczony jest korytarz, na końcu którego umieszczono drewnianą wysuniętą częściowo poza obrys budynku klatkę schodową. Przy końcu korytarza zlokalizowane są wejścia do mieszkań (obecnie na parterze lokale usługowe). Wejście do części budynku stojącego przy ul. Ratuszowej znajduje się od podwórza z poziomu terenu oraz za pośrednictwem zewnętrznych schodów prowadzących na galerię, z której możliwe jest wejście do mieszkania na piętrze. Lokale w parterze posiadają osobne wejścia od strony ulicy. Piwnice pierwotnie jednoprzestrzenne obecnie podzielone na komórki lokatorskie. Budynek podpiwniczony częściowo – brak piwnicy (lub zasypana) w części budynku przy ul. Ratuszowej. Wejście do piwnicy, z zewnątrz umieszczone od strony podwórza. Poddasze podzielone ścianami pożarowymi.

Budynek dwukondygnacyjny, częściowo podpiwniczony, kryty przenikającym się dachem dwuspadowym, którego układ zdeterminowany jest przez rzut budynku znajdującego się na narożniku rynku. Od frontu kamienica posadowiona na cokole. Od

strony podwórza w środkowej części budynku (znajdującej się od strony rynku) znajduje się wysunięta klatka schodowa na rzucie prostokąta. Do klatki przylega wysunięta konstrukcja żurawia służącego pierwotnie do transportu towarów na poddasze, które przystosowane było do pełnienia funkcji magazynowej. Na poddaszu (znajdującym się od strony ul. Ratuszowej) występuje poprzeczny podział przestrzeni. Jest to pierwotna ściana szczytowa, która znalazła się we wnętrzu budynku po przedłużeniu budynku w kierunku południowym.

Elewacje tynkowane. Elewacja frontowa dziewięcioosiowa. Otwory okienne o wykroju prostokątnym ujęte opaskami. W trzeciej, czwartej i ósmej osi w poziomie parteru zlokalizowane wejście do budynku oraz do lokali usługowych. Otwory w elewacji nie posiadają jednolitego rytmu odstępów. Elewacja boczna, jedenastoosiowa. Otwory okienne wykonane analogiczne jak w elewacji frontowej. Otwory okienne w dwóch pierwszych osiach zamurowane – pozostawione w formie blend. W osi dziesiątej w poziomie parteru zlokalizowane wejście z dostawionymi schodami. Elewacja tylna (północno - zachodnia): w parterze zlokalizowany jeden otwór okienny, wejście do lokalu, zejście do piwnicy oraz dobudówka z klatką schodową prowadzącą na galerię na pierwszej kondygnacji. Elewacja tylna (południowo - wschodnia) pięcioosiowa z dostawioną, wysuniętą klatką schodową oraz konstrukcją żurawia wychodzącego ponad dolną krawędź dachu.

Z elementów pierwotnego wyposażenia kamienicy trwale związanego z bryłą budynku jako jego elementy składowe, zachowały się: drewniana konstrukcja więźby dachowej (konstrukcja mieszana: kleszczowo – płatwiowa dwustolcowa oraz jętkowa o stolcach leżących); ceglane stropy, łukowe wsparte na gurtach na poziomie piwnic; drewniane stropy belkowe na pozostałych kondygnacjach; ceglane schody prowadzące do piwnicy; drewniane schody z drewnianą balustradą i toczonymi tralkami głównej klatki schodowej, ceglana posadzka w piwnicy; deskowe podłogi; podłoga ceramiczna z płytek klinkierowych w głównej klatce schodowej kamienicy; żuraw wykonany w konstrukcji ryglowej (elewacja tylna, południowo-wschodnia); stolarka okienna, drewniana wykonana w konstrukcji skrzynkowej lub krosnowej (częściowo zachowana); wewnętrzna stolarka drzwiowa, drewniana, ramowo - płycinowa (częściowo zachowana), zewnętrzna stolarka drzwiowa w elewacji frontowej : dekoracyjnie opracowane drewniane drzwi dwuskrzydłowe , ramowo-płycinowe z nadświetlem, górne płyciny wzmocnione kutą dekoracyjnie wykonaną w stylu zbliżonym do secesji metaloplastyką ;

Wyżej przedstawione i opisane elementy architektury i wyposażenia kamienicy są materialnym świadkiem zachowanej oryginalnej substancji o wartościach zabytkowych. Dlatego też poza wymienionymi elementami pierwotnego wyposażenia ochronie konserwatorskiej winna podlegać historyczna bryła, kompozycja elewacji z detalem architektonicznym, wykrój otworów okiennych i drzwiowych, oraz kształt, konstrukcja, historycznej stolarki okiennej i drzwiowej;

W ocenie ZWKZ w Szczecinie analiza materiału dowodowego sprawy oraz w oparciu o materiały źródłowe i przeprowadzone oględziny wskazuje i udowadnia, iż budynek kamienicy położony w mieście Myślibórz, przy ul. Rynek im. Jana Pawła II (dz. nr 147/36, część działki nr 146, obręb 0002 miasta Myślibórz) posiada walory zabytkowe, gdyż ma zachowaną oryginalną substancję zabytkową oraz spełnia wymogi definicji legalnej zabytku zgodnie z art. 3 pkt.1, 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Posiada wszystkie wyżej cytowane wartości – historyczne, artystyczne oraz naukowe, które predysponują przedmiotowy obiekt do objęcia ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków. Jest świadkiem historii, ważnym elementem w strukturze przestrzennej starego miasta wpisanego do rejestru zabytków, miejsce przedstawiające

działalność i rozwój przedwojennego miasta Myślibórz (wartość historyczna). Z architektonicznego punktu widzenia przedmiotowa kamienica zachowana w pierwotnej formie (oryginalna bryła, wyżej wymienione historyczne dekoracyjne, opisane elementy pierwotnego wyposażenia) potwierdza że posiada wartość artystyczną, architektoniczną. Kamienica ta stanowi równocześnie doskonały przykład przemian, jakie dokonywały się w kształtowaniu przestrzeni w XIX w. oraz jest cennym źródłem naukowym, pod względem genezy formy, rozwiązań budowlanych oraz artystycznych jakie były stosowane w tamtym czasie. Może również być cennym źródłem rozwoju kulturalnego, atrakcją turystyczną miasta podnoszącą rangę terenu, na którym zlokalizowany jest przedmiotowy obiekt. Reasumując wobec spełnienia powyższych przesłanek merytorycznych i prawnych orzeczono jw.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie złożone do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa), złożone za pośrednictwem ZWKZ, w terminie 14 dni od daty doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec ZWKZ. Z dniem doręczenia ZWKZ oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna."

Zachodniopomorski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
Ewa Stanecka

załączniki :

- 1/ opieczetowana mapa w skali 1:500;
- 2/ pouczenie o wpisaniu do rejestru zabytków nieruchomości;

Otrzymuje:

- 1/ Gmina Myślibórz, ul. Rynek im. Jana Pawła II 1, 74-300 Myślibórz.
- 2/ a/a.

Do wiadomości:

- 1-2/Starostwo Powiatowe, ul. Marcinkowskiego 2, 74-300 Myślibórz, Wydział Budownictwa; Wydział Geodezji, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami ;
- 3/Urząd Miasta i Gminy w Myśliborzu, ul. Rynek im. Jana Pawła II 1, 74-300 Myślibórz;
- 4/Sąd Rejonowy Wydział Ksiąg Wieczystych, ul. Niedziałkowskiego 6, 74-300 Myślibórz;
- 5/Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa;

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W SZCZECINIE
70-502 Szczecin, ul. Wały Chrobrego 4
tel./fax 91 433 70-88, tel. 91 488-18-04
NIP: 651-20-22-807

Woj. zachodniopomorskie
Gmina: MYŚLIBÓRZ
Okręg: MYŚLIBÓRZ 2
Skala: 1:500

STAROSTA MYŚLIBORSKI

Posiada się zgodność z planem i rysunkiem
materiału planistycznego z planem i rysunkiem

Nazwa mapy: zasoby

Identyfikator ewidencyjny: 351.342-9179

Data wykonania kopii: 10 GRU 2017

(1) imię, nazwisko i podstawa terenowa organu

Podinspektor w Wydziale Geodezji, Katastru

i Gospodarki Nieruchomościami

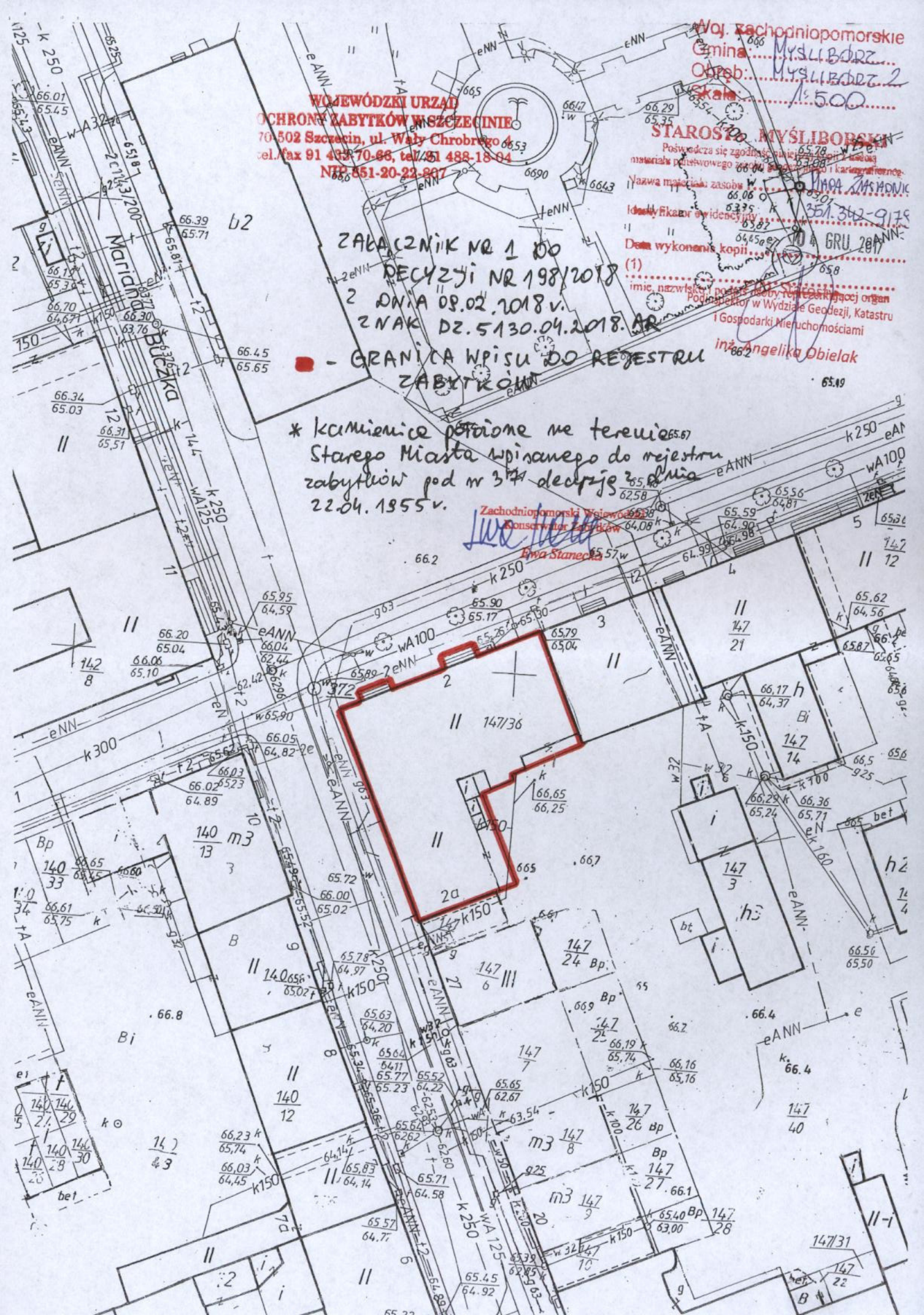
inż. Angelika Obielak

ZAKŁADNIK NR 1 DO
DECYZJI NR 198/2018
2 DNIA 09.02.2018 r.
ZNAK DZ.5130.04.2018.AR

GRANICA WPISU DO REJESTRU
ZABYTKÓW

* kamienice położone na terenie
Starego Miasta wpisanego do rejestru
zabytków pod nr 374 decyzją z dnia
22.04.1955 r.

Zachodniopomorski Wojewódzki
Konservator Zabytków
Ewa Stanecka

Załącznik nr 2 do decyzji nr 198/2018 z dnia 09.02.2018, znak DZ. 5130. 04. 2018. AR

**WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W SZCZECINIE**
70-502 Szczecin, ul. Wały Chrobrego 4
tel./fax 91 433-70-66, tel. 91 488-18-04
NIP 851-20-22-807

POUCZENIE
o skutkach wpisu do rejestru zabytków nieruchomych

Zachodniopomorski Wojewódzki
Konservator Zabytków
Ewa Stanecka

Niniejsze pouczenie zawiera przybliżenie najważniejszych przepisów określających skutki wpisu do rejestru. Pełną treść przepisów zawiera ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 z późn.zm.)

1. Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:
 - 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
 - 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
 - 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
 - 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
 - 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury. (art. 5)
2. Starosta, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru znak informujący o tym, iż zabytek ten podlega ochronie. (art. 12)
3. Zabytek wpisany do rejestru, który uległ zniszczeniu w stopniu powodującym utratę jego wartości historycznej, artystycznej lub naukowej albo którego wartość będąca podstawą wydania decyzji o wpisie do rejestru nie została potwierdzona w nowych ustaleniach naukowych, zostaje skreślony z rejestru. Skreślenie z rejestru następuje na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Postępowanie w sprawie skreślenia zabytku z rejestru wszczyna się z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. (art. 13)
4. Zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza:
 - 1) dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości tego zabytku;
 - 2) uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie;
 - 3) uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu zagospodarowania zabytku nieruchomego wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości.

W celu spełnienia wymagań, o których mowa powyżej, wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić do wglądu właścicielowi lub posiadaczowi zabytku nieruchomego posiadaną przez siebie dokumentację tego zabytku oraz umożliwić dokonywanie niezbędnych odpisów z tej dokumentacji. (art. 25)
5. Na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku. (art. 27)
6. Właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:
 - 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
 - 2) zagrożeniu dla zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zagrożenia;
 - 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;
 - 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości. (art. 28)
7. Wojewódzki konserwator zabytków w czasie uzgodnionym z właścicielem lub posiadaczem przedmiotu będącego zabytkiem lub posiadającego cechy zabytku może prowadzić badania tego przedmiotu w miejscu, w którym przedmiot ten się znajduje. (art. 29)
8. Właściciel lub posiadacz zabytku nieruchomego bądź nieruchomości o cechach zabytku jest obowiązany udostępnić ten zabytek bądź nieruchomość wykonawcy badań w celu ich przeprowadzenia. (art. 30)

9. Pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wymaga:
 - 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, w tym prac polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni;
 - 2) wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
 - 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;
 - 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;
 - 5) przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
 - 6) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
 - 7) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;
 - 8) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru: urządzeń technicznych, tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych oraz napisów, z zastrzeżeniem;
 - 9) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru, z wyłączeniem działań polegających na usuwaniu drzew lub krzewów z terenu nieruchomości lub jej części niebędącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem albo inną formą zaprojektowanej zieleni. (art. 36)
10. Wojewódzki konserwator zabytków może uzależnić podjęcie działań objętych pozwoleniem, o którym mowa powyżej, od przekazania przez wnioskodawcę w oznaczonym terminie określonych informacji dotyczących działań wymienionych w pozwoleniu, zastrzegając odpowiedni warunek w treści pozwolenia.
11. Wojewódzki konserwator zabytków może uzależnić wydanie pozwolenia na przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, zmianę przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku oraz podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru od przeprowadzenia, na koszt wnioskodawcy, niezbędnych badań konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych. Egzemplarz dokumentacji badań jest przekazywany nieodpłatnie wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków (art. 36).
12. Pozwolenia wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego (art. 36).
13. Pozwolenie na prowadzenie badań konserwatorskich przy, badań konserwatorskich i architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru wydaje się również na wniosek osób fizycznych albo jednostek organizacyjnych zamierzających prowadzić te badania (art. 36).
14. Uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego (art. 36).
15. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich lub badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa albo na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich lub badań architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru albo badań archeologicznych jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami albo samodzielne ich wykonywanie przez osoby spełniające odpowiednie wymagania. (art. 36a).
16. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi robotami oraz wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania (art. 36a).
17. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich lub badań architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru albo badań archeologicznych jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami albo samodzielne ich wykonywanie przez osoby spełniające odpowiednio wymagania określone przepisami ustawy o ochronie zabytków.
18. Wojewódzki konserwator zabytków lub działający z jego upoważnienia pracownicy wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków prowadzą kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. (art. 38).
19. Przy wykonywaniu kontroli wojewódzki konserwator zabytków lub działający z jego upoważnienia pracownicy wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków są uprawnione do:
 - 1) wstępu na teren nieruchomości, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie zniszczenia lub uszkodzenia zabytku;
 - 2) oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków wpisanych do rejestru, a także zabytków znajdujących się w muzeach, bibliotekach oraz w zbiorach lub zasobach innych państwowych jednostek organizacyjnych i jednostek samorządu terytorialnego, w terminie uzgodnionym z ich właścicielem lub posiadaczem;

- 3) sprawdzania zgodności wszelkich działań podejmowanych przy zabytkach wpisanych do rejestru oraz prowadzonych badań archeologicznych z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu i zatwierdzonej dokumentacją;
- 4) żądania ustnych lub pisemnych informacji w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego dotyczącego zakresu kontroli;
- 5) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z zakresem kontroli;
- 6) dokonania wpisu w dzienniku budowy w zakresie określonym przepisami Prawa budowlanego. (art. 38).
20. Na podstawie ustaleń wynikających z kontroli, w przypadku ustalenia, że zabytek jest w nieodpowiednim stanie zachowania, wojewódzki konserwator zabytków może wydać kontrolowanej osobie fizycznej lub kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej zalecenia pokontrolne usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w określonym terminie (art. 40)
21. Wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie, w terminie określonym w tej decyzji, prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku. Wykonanie decyzji nakazującej przeprowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego. (art. 49)
22. W zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku. (art. 71).
23. Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru. Zakres dotowania określa ustawa o ochronie zabytków. Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez:
 - 1) ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ze środków budżetu państwa, z części, której dysponentem jest ten minister;
 - 2) wojewódzkiego konserwatora zabytków ze środków finansowych z budżetu państwa w części, której dysponentem jest wojewoda (art. 74).
24. W trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. (art. 81).
25. Właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub innego zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, który nie powiadomił wojewódzkiego konserwatora zabytków o:
 - 1) Uszkodzeniu lub zniszczeniu, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,
 - 2) zagrożeniu dla zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,
 - 3) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości
 - podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 2000 zł. Karę pieniężną, nakłada w drodze decyzji wojewódzki konserwator zabytków, którego właściciel lub posiadacz obowiązany był powiadomić. (art 107a).
26. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która uniemożliwia lub utrudnia dostęp do zabytku organowi ochrony zabytków, wykonującemu uprawnienia wynikające z ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 2000 zł. (art 107c).
27. Kto bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, w tym prac polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni lub prowadzenie robót budowlanych w otoczeniu zabytku, badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru, badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru lub badań archeologicznych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł. (art. 107d).
28. Kto podejmuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, w tym prac polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni lub prowadzenie robót

- budowlanych w otoczeniu zabytku, badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru, badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru lub badań archeologicznych; niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł. (art. 107d).
29. Kto wbrew obowiązкови nie wykonuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 50 000 zł. (art. 107e).
30. Kto niszczy lub uszkadza zabytek, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. (art. 108).
31. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku nie zabezpieczył go w należyty sposób przed uszkodzeniem, zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. (art. 110).
32. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru lub innego zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków nie powiadomił odpowiednio ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo wojewódzkiego konserwatora zabytków o:
- 1) uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,
 - 2) zagrożeniu dla zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,
 - 3) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości
- podlega karze grzywny. (art. 113).
33. Kto niezwłocznie nie powiadomił wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo dyrektora urzędu morskiego o odkryciu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, a także nie wstrzymał wszelkich robót mogących uszkodzić lub zniszczyć znaleziony przedmiot i nie zabezpieczył, przy użyciu dostępnych środków, tego przedmiotu i miejsca jego znalezienia, podlega karze grzywny. (art. 115).
34. Kto niezwłocznie nie powiadomił wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo dyrektora urzędu morskiego o przypadkowym odkryciu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, a także nie zabezpieczył, przy użyciu dostępnych środków, tego przedmiotu i miejsca jego znalezienia, podlega karze grzywny. (art. 116).
35. Kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia prowadzi prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie lub architektoniczne przy zabytku wpisanym do rejestru lub roboty budowlane w jego otoczeniu albo badania archeologiczne podlega karze grzywny. (art. 117).
36. Kto bez pozwolenia umieszcza na zabytku wpisanym do rejestru: urządzenie techniczne, tablicę reklamową lub urządzenie reklamowe lub napis, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny. (art. 118).
37. Kto nie wykonuje zaleceń pokontrolnych podlega karze grzywny. (art. 119).